

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

72. An Episcopus, & Generalis alicujus Religionis, si peccet mortaliter, teneatur explicare hanc circumstantiam? Et notatur, quod Episcopus fornicans non tenetur circumstantiam Episcopatus fateri, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

non illum damnarem : quia est solum circumstantia
aggravans.

Duces, sed si pradii non pralientur, tenentur istam
circumstantiam in confessione explicare, nempe esse
Duces, aut Milites. Ex p. 1. tr. 7. Ref. 6.

RESOL. LXX.

An Prelato precipienti aliquid sub precepto obedi-
entia, si subditus non obediat, peccet dupliciter, & te-
neatur hanc circumstantiam in confessione aperire.
Ex p. 1. tr. 7. Ref. 16.

§. 1. **A**firmatiue respondet Villalobos in summ.
tom. 1. tr. 9. dub. 56. n. 14. vbi sic ait: El Re-
ligioso, que no obedece al Prelado, quando lo manda
por obediencia, comete un pecado con dos malicias,
que es contra Religión, y contra obediencia; y assi
todo lo debe en Confession explicar.]

2. Sed pro contraria, sententia aduersus Hispanum,
alium Hispanum ponamus, & hic est Ledelma in sum.
to. 1. de Pœnit. c. 10. concl. 6. fol. mibi 338. vbi sic asse-
rit: [Se puede dezir muy probablemente, que el tal
religioso comete un pecado mortal, que tiene
una sola malicia, porque aunque quebranta-
miento del precepto sea contra la virtud de obediencia,
y de Religión; però no es contra materia necesaria
de obediencia, sino es por participacion de la virtud
de Religión, mediante el voto que hizo: y assi el
tal pecado no tiene mas que una malicia.] Ita ille. qui
erat Caiet. in 2. 2. q. 88. art. 5. ad 3. & Sotum de iust.
lib. 1. c. 2. art. 3. ad 1. Super hac materia consule
tertiam huius Operis Partem. Tract. 4. de Sacrament.
Resolut. 67.

Que hic est
inf. Ref. 165,
§. in Ref. 16.

RESOL. LXXI.

An Prelatus, si omittat correctio-
nem subditi, satisfaciat dicendo in confessione, omisi cor-
rectionem pro-
ximi?
Idem, quod dictum est de Prelato, dicendum est de Pa-
tre, Tutore, Domino respectu tamen mancipij, non
autem respectu famuli ob salarium seruientis.
Ex p. 1. tr. 7. Ref. 57.

Sup. hoc in
to. 7. tr. 4. in
fin. Ref. 22.
& in Ref. 13.
§. Hinc. & §.
Sed ego. ad
med. verif.
Hinc.

§. 1. **N**ecessè esse, vt dicat se esse Prælatum illius,
docet Bañez in 2. 2. q. 33. a. 3. dub. 1. concl.
ult. & nouissimè Villalob. in sum. to. 2. tract. 4. diff. 6.
n. 4. quia ad corrigendū subditum tenetur ex iustitia,
2. Aliqui autem putant, quòd obligetur ex mise-
ricordia; & idèò secundū illos notabiliter tantū
aggravat ista circumstantia: vnde in confessione non
erit necessariò aperienda. Et hanc sententiam proba-
bilem existimat Ioan. Sancius in suis practicis dispu-
tationibus, disp. 6. n. 9. nam sententiam Bañez verio-
rem tantū vocat. Quod diximus de Prælato, dicen-
dum est de Patre, Tutore, Domino, respectu tamen
mancipij, non autem respectu famuli ob salarium
seruientis: quia mancipium est sub dominio Domini,
& ad eius curam pertinet, actiones mancipij dirigere;
non autem famulorum.

Sup. his in
Refol. 2. nor.
præterita, &
in eodem §.
Sed. & verif.
Hinc. & inf.
in Ref. 163.
§. Quæto
septimo.

RESOL. LXXII.

An Episcopus, & Generalis alicuius Religionis, si
peccet mortaliter, teneatur explicare hanc circum-
stantiam?
Et notatur, quod Episcopus fornicans non tenetur cir-
cumstantiam Episcopatus fateri, nisi fornicatio illa
ab Episcopo, seu Generali Religionis admissa ita pu-
blica esset, vt scandalum pareret?
Et cur sim aduertitur, quod quando omnes ciues tenentur
ad praliandum, specialiter teneantur Milites, &

§. 1. **A**firmatiuum sententiam docet Fagundez
ad 3. part. tom. 2. q. 9. art. 2. dub. 3. concl. 2. & 3. vbi ita
asserit: Quando ipse pœnitens est Episcopus, tenetur
explicare istam circumstantiam in quocumque pec-
cato mortali: quia Episcopi, ratione proprii status,
tenentur ad perfectionem vitæ Christianæ habendam,
sed huic perfectioni ex æquo repugnat quodcumque
peccatum mortale: ergo notabiliter aggravatur in
Episcopo, ex hac circumstantia, quodcumque pecca-
tum mortale. Et hoc probabiliter etiam procedit in
Generalibus Ordinibus, eò quòd Generales Ordinum
sunt quasi Episcopi, & tenentur alios monere ad per-
fectionem. Ita Nugnus.

2. Sed ego oppositum dicendum esse censeo; &
ita puto, non esse talem circumstantiam necessariò in
confessione aperiendam. Et ita docet Coninch de Sa-
cram. disp. 7. dub. 4. n. 18. vnde Filliuc. tom. 2. tract. 30.
cap. 7. num. 125. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 9.
dub. 36. num. 14. Sanch. de matr. tom. 2. lib. 7. disp. 27.
n. 33. Hentiquez lib. 5. cap. 5. num. 6. in Glossa, lit. G.
& alij qui asserunt, quòd fornicans Episcopus non
tenetur Episcopatus circumstantiam fateri, nisi forni-
catio illa ab Episcopo, seu Generali Religionis ad-
missa ita publica esset, vt scandalum pareret: tunc
enim aduersus specialem officij obligationem delin-
querent, qua tenetur subditos, non solum verbo, sed etiam
exemplo pacere, atque ad eò specialem malitia ex
status, ac officij circumstantia contraheretur, eaque
est necessariò fatenda.

3. Itaque ex his apparet, quòd Episcopus, si oc-
cultè fornicaretur, satisfaceret, non solum tacendo
se esse Episcopum; sed etiam diceret, se habere tan-
tum votum castitatis, vt supra diximus de Sacerdo-
te, vt Religioso professò fornicante. Et ita docet
Sanchez vbi supra, quidquid in contrarium asserat
Fagundez de Præcept. Eccl. tr. 2. lib. 4. c. 3. n. 8. qui citat
Ledelmam, & alios multos. Sed, quod dictum est de
Episcopo cum Sanchez, à fortiori procedit in Ge-
neralibus Religiosis. Notandum est etiam hic con-
tra Nugnum vbi sup. quòd quando omnes ciues te-
nentur ad praliandum, specialiter tenentur milites, &
Duces: sed supradicti non tenentur istam circumstan-
tiam explicare, nempe, se esse milites, & duces: quia
dicta circumstantia est solum aggravans, & idèò non
necessariò in confessione aperienda.

RESOL. LXXIII.

Vtrum Sacerdos, vel Religiosus professus satisfaciat in
confessione, si dicat se violasse votum castitatis, non
manifestando votum solenne, quod habet?
Et hoc idem est de femina, vel viro, si carnaliter se
commisit cum Sacerdote, vel Religioso professu,
aut cum Moniali; non satis sit dicere in confessione
se toties fornicatum esse, vel copulam Sodomiticam
habuisse cum viro voto castitatis adstricto.
Et notatur eum, qui votum castitatis simplex in saculo,
vel Nouitiatu emisit, & postea in Religione professus
est, vel si post votum simplex castitatis sacri Ordi-
nibus iniitit, sufficere, si dicat, se habere votum
castitatis, & non tenetur explicare circumstantiam
sacrorum Ordinum, vel professionis in Religione.
Ex p. 2. tr. 7. Ref. 4.

§. 1. **N**egatiue respondet Palatius in 4. disp. 16. Sec. hinc
dub. 3. num. 31. Rodriguez in summa, to. 1. in Ref. 10.
mo 1. cap. 109. num. 5. Layman in Theol. mor. lib. 4. tract. 10.